

A NEMZETI KISEBBSÉGEK VÉDELMEÉRŐL SZÓLÓ KERETEGYZMÉNY

Kérdések és válaszok

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Mi az a Keretegyezmény?

■ A Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keretegyezmény amely 1998-ban lépett hatályba, egy átfogó nemzetközi szerződés, amelynek a célja a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelme.

Miért hívják Keretegyezménynek?

■ A Keretegyezmény szövege rögzíti az egyének jogait, valamint az államok által betartandó kiegészítő kötelezettségeket. Bár az egyezmény a nemzetközi jog alapján jogilag kötelező érvényű jogi eszköz, a „Keretrendszer” szó kiemeli a részes államok mozgásterét arra, hogy az Egyezmény néhány rendelkezését a nemzeti jogalkotás és a kormányzati politika révén hozzáigazítsák a sajátos helyzetükhöz.

” ... egy pluralista és valóban demokratikus társadalomnak nemcsak tiszteletben kell tartania minden egyes nemzeti kisebbséghez tartozó személy etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitását, hanem megfelelő feltételeket is kell teremtenie, amelyek lehetővé teszik a számukra, hogy ezt az identitást kifejezzék, megőrizték és fejlesszék ...

Kit véd a Keretegyezmény?

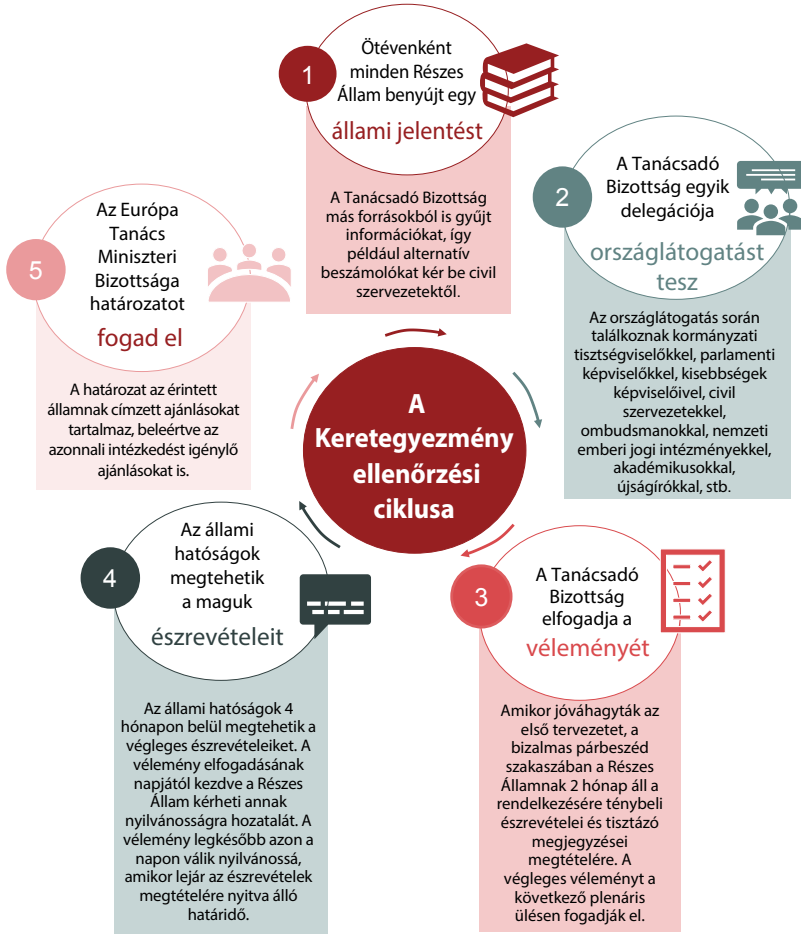
■ A Keretegyezmény nem definiálja a „nemzeti kisebbség” fogalmát. Minden részes államnak van egy mérlegelési mozgástere annak a meghatározására, hogy a területükön mely csoportokra terjed ki az egyezmény hatálya. Ennek a meghatározásnak megkülönböztetéstől mentesnek kell lennie, jóhiszeműen kell megalkotni, és összhangban kell lennie a nemzetközi jog általános elveivel, beleértve a szabad önmeghatározás elvét is.

■ A szabad önmeghatározás elve azt jelenti, hogy az egyéneknek joguk van eldönteni, hogy kívánják-e, hogy nemzeti kisebbséghez tartozóként kezeljék őket. A döntésüknek azonban olyan objektív kritériumokon kell alapulnia, amelyek az identitásukhoz kapcsolódnak, mint például a vallásuk, a nyelvük, a hagyományaik és a kulturális örökségük.

■ Az államok különböző megközelítéseket alkalmaznak a nemzeti kisebbség meghatározására a Keretegyezmény alapján: a korlátozó megközelítéstől kezdve, ahol például készítenek egy listát azokról a hagyományos csoportokról, amelyek számára hasznos lehet a Keretegyezmény nyújtotta védelem; a nyíltabb megközelítésig, amelyben az egyezmény rendelkezéseit rugalmasan alkalmazzák csoportok szélesebb körére.

Hogyan ellenőrzik a Keretegyezmény betartását?

A Keretegyezményt az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága ellenőrzi, a 18 független szakértőből álló Keretegyezmény Tanácsadó Bizottsággal együtt.

”... az európai történelem viszontagságai rávilágítottak arra, hogy a nemzeti kisebbségek védelme elengedhetetlen a stabilitás, a demokratikus biztonság és a földrész békéjének a megőrzéséhez ...

A nemzeti kisebbségekhez tartozó egyének jogai

Az Államok által betartandó kiegészítő kötelezettségek

Szólásszabadság etnikai, kulturális, nyelvi és vallási identitások - Diszkriminációmentesség - A **tényleges egyenlőség** előmozdítása - Kisebbségi kultúrák, vallások és nyelvek megőrzése - A **kultúrák között párbeszéd** előmozdítása és a kisebbségi személyek védelme az ellenségeskedéssel és az erőszakkal szemben - A vallás-, gyülekezési-, szólás-, gondolat-, lelkiismereti- és vallásszabadság szabad gyakorlása - Sokszínű **médiatér** előmozdítása, kisebbségi nyelvű rádió- és televíziós műsorokkal és a kisebbségi média támogatásával - A kisebbségi **nyelvek** használata a hatósági ügyintézésben azokon a területeken, ahol hagyományosan vagy nagyobb számban élnek nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek - A nevek, helységnevek és más földrajzi nevek feltüntetése kisebbségi nyelveken - Az **oktatás elérhetővé** tétele mindenki számára és az interkulturális tudás elősegítése - A kisebbségi nyelvek tanítása illetve tanítás kisebbségi nyelveken magán- és állami iskolákban egyaránt - A **hivatalos döntéshozatal** befolyásolásának a lehetősége olyan kérdésekben, amelyek nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeket érintenek - Részvétel a **kulturális, társadalmi és gazdasági életben** - Tilos a választókörzetek határainak a manipulálása a kisebbségi jogok korlátozása céljából - A kisebbségi jogok előmozdítása kétoldalú, többoldalú és határokon átnyúló együttműködéssel

Hol élneka Keretegyezmény által védett nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek?

— A Keretegyezmény 39 államban van hatályban. Koszovó* tekintetében létezik egy különleges ellenőrzési megállapodás az Egyesült Nemzetek Ideiglenes Koszovói Igazgatási Missziójával (UNMIK).

► A keretegyezményben részes államok

Albánia	Észtország	Málta	San Marino
Örményország	Finnország	Moldovai Köztársaság	Szerbia
Ausztria	Grúzia	Montenegró	Szlovák Köztársaság
Azerbajdzsán	Németország	Hollandia	Szlovénia
Bosznia-Hercegovina	Magyarország	Észak-Macedónia	Spanyolország
Bulgária	Írország	Norvégia	Svédország
Horvátország	Olaszország	Lengyelország	Svájc
Ciprus	Lettország	Portugália	Ukrajna
Cseh Köztársaság	Liechtenstein	Románia	Egyesült Királyság
Dánia	Litvánia	Orosz Föderáció	

► Államok, amelyek aláírták, de nem ratifikálták a Keretegyezményt

Belgium	Izland
Görögország	Luxemburg

► Államok, amelyek nem írták alá és nem is ratifikálták a Keretegyezményt

Andorra	Monaco
Franciaország	Törökország

* Minden olyan utalást, amely ebben a szövegben Koszovóra történik, illetve annak területére, intézményeire vagy lakosságára vonatkozóan, teljes mértékben az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa 1244-es számú határozata szerint kell értelmezni és úgy, hogy az Koszovó státuszát semmilyen módon nem befolyásolja.

” ... a tolerancia és a párbeszéd légkörének megteremtése szükséges ahhoz, hogy a kulturális sokszínűség a társadalmakban ne a megosztás, hanem a gazdagítás forrása és tényezője legyen ...

INFORMÁCIÓK

Elérhetőség:

A Nemzeti Kisebbségek Védelméről Szóló
Keretegyezmény Titkársága

Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
minorities.fcnm@coe.int

www.coe.int/minorities

További információk a civil szervezetek szerepéről:

www.coe.int/en/web/minorities/role-of-ngos

www.coe.int

Az Európa Tanács a földrész vezető emberi jogi szervezete. 47 tagállamból áll, beleértve az Európai Unió összes tagországát. Az Európa Tanács valamennyi tagállama aláírta az európai emberi jogi konvenciót, azt az egyezményt, melynek célja az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megvédése. Az Egyezmény végrehajtását a tagországokban az Emberi Jogok Európai Bírósága felügyeli.

